

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra Seks komedier

Citation: Holberg, Ludvig: "Seks komedier", i Holberg, Ludvig: *Seks komedier*, udg. af Jens Kr. Andersen, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1994, s. 546.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg14val-shoot-idm139796474214272/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Seks komedier

- manerer (jvf. fr.: *savoir-vivre*). – *post*: sag. – *Netteldug*: fint bomuldsstof. – *crediterede*: leverede på kredit. – *fast*: næsten.
- 288 *formedelst*: på grund af. – *choquelade*: Sp. importerede som det første europæiske land chokolade (fra Mexico); fra Sp. bredte brugen deraf sig til det øvrige Europa i 17. årh. – *Broqueldoro*: Broquel d'Oro, sp.: Gyldenskjold. – *reprimender*: irettesætte.
- 289 *reputation*: gode navn og rygte. – *Almanaker*: kalendere, indeholdende bl.a. vejrudsigter for året (som havde ry for sjældent at slå til). – *reputerlig*: standsmæssigt. – *leilighed*: plads, beskæftigelse. – *inventere*: finde på, »digte«. – *conjunctæerne*: omstændighederne.
- 290 *compagnier*: selskab(er). – *ambition*: stolthed. – *overlægger*: planlægger, diskuterer. – *fortvilede*: forbandede.
- 291 *Fort*: straks (giv mig det). – *forsoret dig*: forsvoret dig, svoret falsk. – *nøvet*: røbet. – *ingen gode*: ingen nytte, gavn. – *dølge*: skjule.
- 292 *pretendere alianse*: ønske (ægteskabs-)forbindelse.
- 293 *allerkier*: forkortelse for: allerkæreste. – *till hans kjerlighed*: *forfremelse*: til at hjælpe (fremme) hans kærlighed med. – *findes*: vise mig at være.
- 294 *Hvi*: hvorfor. – *spise*: bespise. – *garandere*: garantere. – *ladt sig bruge*: stillet sig til (seksuel) rådighed. – *till felds*: i felten. – *Nederlandske krig*: der kan enten være tale om den del af den sp. arvefølgekrig (1700-1713), der førtes i de sydlige Nederlande, eller om krigen 1672-1678, hvor Sp. sammen med Holl. og den ty. kejser kæmpede mod Fr., men blev tvunget til landafståelser.
- 295 *generosité*: fr.: gavmildhed. – *staaer (...) paa*: vogter over, kæmper for. – *iblant*: nu og da. – *återer de till eksempel*: anfører de (påberåber de sig) som eksempel. – *for syndfloden*: for Syndfloden, hvorom berettes i 1. Mos. 6-8. – *allene (kun) druk vand*: Noa anføres som den første vindyrker, 1. Mos. 9,20. – *skilling*: se n.t.s. 84. – *Hofnar*: hofnarre ved fyrstehoffer var gået af brug på komediens tid (med undtagelse af Peter den Store af Ruslands); hofnarrene havde traditionelt frisprog. – *fofremme*: se n.t.s. 293. – *Redebonhed*: beredvillighed. – *proposition*: (ægteskabs-)tilbud. – *naar*: hvis.
- 296 *recommenderer*: anbefaler. – *Philosophus*: lat.: filosof. – *artigt*: kløgtigt, morsomt.
- 297 *nundtalenhed*: åbenmundethed. – *røves*: røbes. – *udfoderer*: kræver. – *hemmelige sager*: (også:) intime forhold. – *Laqvais*: lakaj, tjener. – *Liberie*: se n.t.s. 285. – *Estremadura*: i denne sp. provins var befolkningen stærkt opblandet med maurerne (araberne).
- 298 *de Mohrer*: maurerne. – *ave Maria*: lat.: vær hilset, Maria; katolsk bøn med denne indledning. – *de monte Rico*: sp.: af det rige bjerg. – *denodie*: (kostbart) smykke.
- 299 *gemen*: ordinær, jævn. – *materie*: stof. – *attaa*: ønske, behov. – *beester*: